

c a r l d e

k e y z e r

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

L. P. BOONPRIJS '89 VOOR FOTOGRAAF CARL DE KEYZER

De Raad van Beheer van Honest Arts Movement (HAM), de kunstenaarsvereniging waartoe Louis Paul Boon behoorde tijdens zijn leven en die jaarlijks de L. P. Boonprijs uitreikt, heeft voor 1989 de Gentse fotograaf Carl De Keyzer als laureaat gekozen.

De Raad van Beheer oordeelde dat in het fotografisch oeuvre van De Keyzer, het mens-bindende element primeert. De fotograaf stelt zich daarbij eerder op het solidaire, dan wel op het voyeuristische standpunt. Het selectiecomité besloot daarom, deze vorm van tegelijk sociale en artistieke hedendaagse fotografie te bekronen.

Carl De Keyzer werd geboren in Kortrijk in 1958. Hij studeerde (en gaf tijdelijk les) aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent. Hij exposeerde in Nederland, België, Duitsland, Griekenland, Canada, Spanje, Indië... en voorjaar 1990 in Litauen en Moskou. Bij de Amsterdamse uitgeverij Focus verschenen zijn boeken over Indië en de USSR. Hij vertrekt in 1990 voor een jaarlang dierend project over religieuze

sekten naar de Verenigde Staten.

De Louis Paul Boonprijs werd eerder uitgereikt aan kunstenaars van diverse disciplines, ondermeer: Jan Decler (theater), Godfried Willem Raes (hedendaagse muziek), Godfried Vervisch (plastisch kunstenaar), Robbe De Hert (film), Stefaan Van Den Brecht (poëzie), GAL (cartoon), Romain Deconinck (volks-theater), Kamagurka (cartoon), Freek Neiryck (figurentheater), Paul Coeck (proza), Willem Roggeman en Paul De Wispelaere (literatuur), Octave Landuyt en Jan Burssens (plastische kunsten)...

De Louis Paul Boonprijs 1989 wordt aan Carl De Keyzer uitgereikt op 1 juni 1990.

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

MARK VAN GYSEGEM OVER CARL DE KEYZER

“HOMO SOVIETICUS, DE VERWONDERING EN DE VERBEELDING”

*commentaar & interview over het werk
van Carl De Keyzer*

Men zou kunnen verwachten dat een doorsnee in opdracht gestuurde westerse fotograaf die een jaar Rusland dóórtrekt precies fotoreportages zou gaan maken van de wijzigingen i.v.m. glasnost- en perestroïkasyndromen in de Russische maatschappij.

Men zou kunnen vermoeden dat zo'n fotograaf spectaculaire fotobeelden meebrengt naar het westen, waarin het grote gelijk van ónze leefwereld, ónze menselijke relaties zo kan aangetoond worden.

Het is misschien juist omdat Carl De Keyzer dit niet heeft gedaan, doordat hij juist de traditionele trekjes van een alleen nog vormelijke staatsstructuur in beeld heeft gebracht, waarbij zijn fotobeelden met Russische mensen deze complexe hefboom tussen een totaal nieuwe tijd en een vergane glorie aantonen dat we De

Keyzers' werk op dit moment zelfs terugvinden in LIFE's "The world's best Photographs" 1980-1990 (1), een niet geringe erkenning van het werk van een jonge koppige Vlaamse fotograaf die na de boeken "Oogspanning" en "India" nu zijn monumentale "Homo Sovieticus" publiceerde.

Alweer is hij op onderzoek uit: de volgende jaren vinden we hem in de Verenigde Staten waar hij de verbondenheid tussen de Amerikaanse manier van leven en een aantal nogal extreme godsdienstuitingen gaat in beeld brengen.

Internationaal zijn de commentatoren unaniem: we hebben het hier over één van de meest getalenteerde Belgische fotografen die van zichzelf vandaag zegt dat hij nu pas tot rust komt en zichzelf is in zijn fotobeelden: "Mensen hebben mij altijd heel erg geïnteresseerd, ik denk dat dit de voornaamste reden is om als een soort voyeur te kijken naar wat andere mensen doen, hoe ze het doen en waarom, en dat dan zo goed mogelijk in beeld brengen. Ook een beetje het zich afzetten,

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

MARK VAN GYSEGEN OVER CARL DE KEYZER

want er zijn heel wat zaken waar ik niet mee akkoord ben. Vroeger dacht ik altijd dat ik daar wel iets zou kunnen aan veranderen door ze te fotograferen, maar nu berust ik daarin. Die zaken die ik bedoel zullen natuurlijk nooit veranderen en dat vind ik boeiend, ik ben min of meer tot rust gekomen en dus ga ik met nog méér gedrevenheid dergelijke toestanden opzoeken die ik absurd vind maar toch ook zo normaal, omdat ze zo gegroeid zijn door de eeuwen heen, en die me voortdurend verwonderen, je zou mijn fotobeelden dus als een verwondering kunnen bestempelen - een constante verwondering..." (2)

De grootste waarde van De Keyzer's ruslandfoto's is de ontdekking van deze "homo sovieticus" achter de propagandapanelen: "la vérité sortant de l'ombre..." (3); "De Keyzer's photographs are not about history, but history is in them just the same..." (4).

Als afzetting tegen ééndimensionele nieuwsfoto's is méérduidigheid in zijn fotografie een herkenbare constante. De Keyzer loopt in landen rond waar

rassenrellen en aardbevingen duizenden nieuwsmensen aantrekken om voor hun kranten en tijdschriften het meest spectaculaire beeld op te zoeken. De Keyzer vermijdt dit: hij gaat eerder een comparatieve studie maken van menselijke gedragingen tijdens deze crisisperiodes.

Zijn beeldtaal is niet eenvoudig: "hij maakt gecompliceerde foto's in drie dimensies. Het is niet de bedoeling om iets te bewijzen, maar om iets te tonen... De taferelen die hij maakt vragen bekeken te worden door een aandachtige toeschouwer die akkoord is om iets niet te moeten begrijpen en zelfs ook niet meteen mooi vindt..." (5) Toch streeft De Keyzer naar een "eenvoudige" beeldtaal, die echter nooit zo vereenvoudigd mag worden dat de dubbele bodem ontbreekt.

"Ik voel dat ik steeds naar het eenvoudige streef. Mijn werk is een soort reportagefotografie die ik bedrijf en die wil een eigen taal ontwikkelen, compositie en inhoud met elkaar verbinden. Vroeger werd ik méér door het esthetische subjectieve gebloed, nu probeer ik daar meer de actualiteit aan te verbinden. Maar

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

MARK VAN GYSEGEM OVER CARL DE KEYZER

het blijft dus toch een soort leren van een taal en de mijne is nogal complex: ik wil zoveel mogelijk tonen wat er is in één beeld: vier à vijf situaties verbinden waar effectief gebeurt wat je wil uitdrukken: alles wat je toont hoeft niet herkend te worden door het publiek, dat mag niet of het wordt te eenvoudig. Blijft natuurlijk het probleem van overdracht van ideeën naar het publiek.

Dat lukt eigenlijk nooit volledig, kan ook niet, uitleg is niet steeds noodzakelijk, want heel wat zaken sterven af op het moment dat je ze uitlegt. Er moet genoeg ruimte overblijven voor de verbeelding van de kijker. De verwondering waar ik het daareven over had is bij mezelf aanwezig en is soms onverwacht: je loopt soms uren in een stad rond zonder noemenswaardige visuele gebeurtenissen tot wanneer je op een pleintje komt en er allerlei dingen gebeuren die je je al voordien hebt voorgesteld, waar je echt naar zocht, die in uw hoofd al aanwezig waren.

Dit soort "déjà-vu" effecten komt bij mij heel vaak voor: ik kan in een stad komen en reeds weten hoe het eruit zal zien,

dat is heel raar.

Het heeft natuurlijk ook te maken met een algemene atmosfeer waarin men zich als fotograaf dompelt: je hebt veel over het onderwerp gelezen: je ziet een aantal films, je hebt een aantal ideeën, je bouwt dus een soort fantasiewereld op en wanneer je dan naar die streek toegaat zoek je juist die zaken op die kloppen met uw fantasie. Andere momenten gebeurt het soms dat je bijna weet wie er vanachter een hoek zal komen, dat wil niet zeggen dat je helderziende bent, maar je moet dat als reportagefotograaf een beetje hebben: aanvoelen wat er zal gebeuren...' (6)

© Mark Van Gysegem, 1990
E.S.h.PH. en BRT 3 woord
lesgever geschiedenis foto KASK

- (1) Life's collector edition. "The world's best photographs 1980-1990", Time-Life, N.Y. 1990.
- (2) Interview Carl De Keyzer met Mark Van Gysegem, maart 1990.
- (3) Vercheval, Georges, *Carl De Keyzer*, in *Photographie Ouverte*, n° 68, jan. 1990.
- (4) Stone, Norman, *The ice melts*, in *The Independent Magazine*, 17 feb. 1990.
- (5) De Vos Johan, in *De Russen, De Russen en De Russen*, in "Boekbedrijf", *Dagblad De Morgen*, 8 dec. 1989.
- (6) Interview C.D.K. en M.V.G., zie voetnoot 2.

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK

CARL DE KEYZER - MEHTA HUWELIJK
